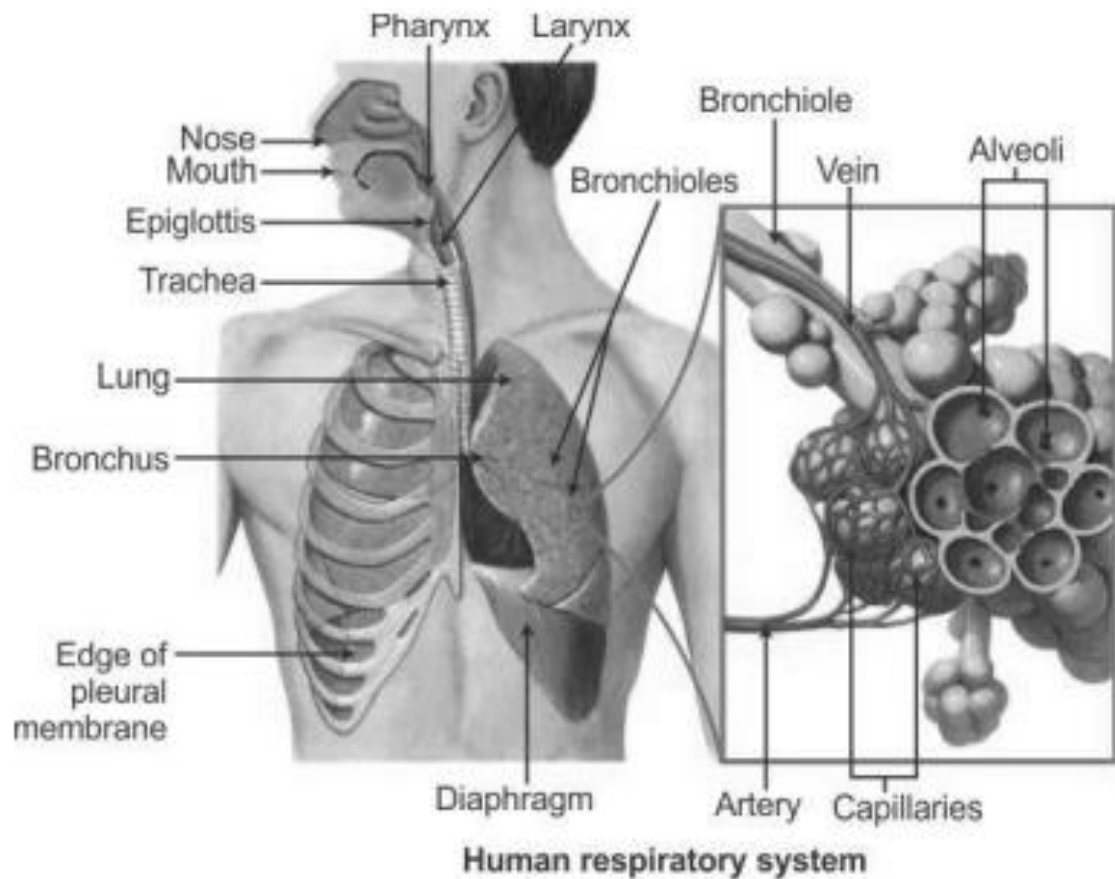

ශ්වසනය

බලංගොඩ අධ්‍යාපන කලාපය

සත්ත්ව රාජධානියේ ශ්වසන ව්‍යුහ

1. වායු හුවමාරුවට විශේෂණය වූ ශ්වසන පෘෂ්ඨ පරිණාමය වීමට හේතුව පහදන්න.

.....

.....

.....

.....

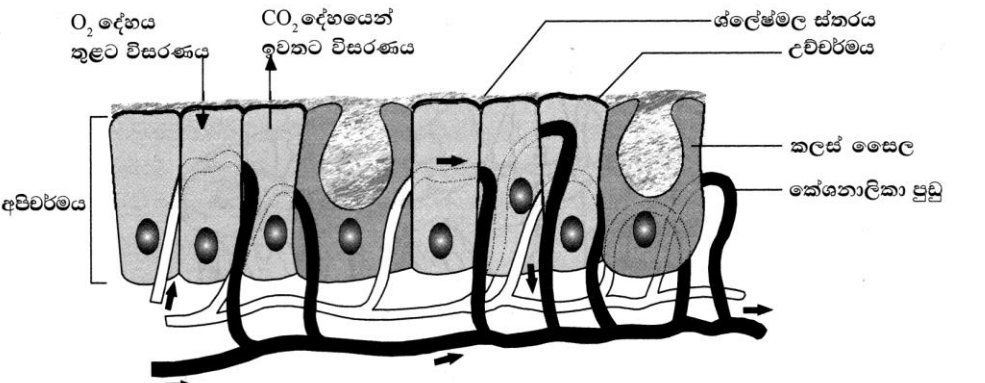
2. ශ්වසන පෘෂ්ඨ සතු වූ පහත සඳහන් ලක්ෂණ කාර්යක්ෂමව වායු හුවමාරුවට දායක වන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.

- a. තෙත් හා වායු වලට පාරගමය වීම -
- b. ඉතා තුනී පෘෂ්ඨයක් වීම -
- c. විශාල පෘෂ්ඨ ක්ෂේත්‍රඵලයක් තිබීම -
- d. හොඳ රුධිර සැපයුමක් තිබීම -

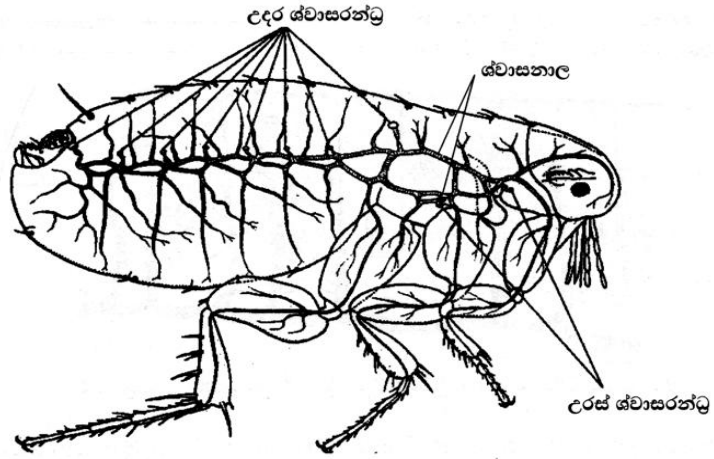
3. පහත සඳහන් ශ්වසන ව්‍යුහ දරණ ජීවියෙකු බැගින් නම් කරන්න.

- a. දේහ පෘෂ්ඨය -
- b. අභ්‍යන්තර ජලක්ලෝම -
- c. බාහිර ජලක්ලෝම -
- d. ශ්වාසනාල පද්ධතිය -
- e. පෙණහැලි -
- f. සම -
- g. පත් පෙණහැලි -

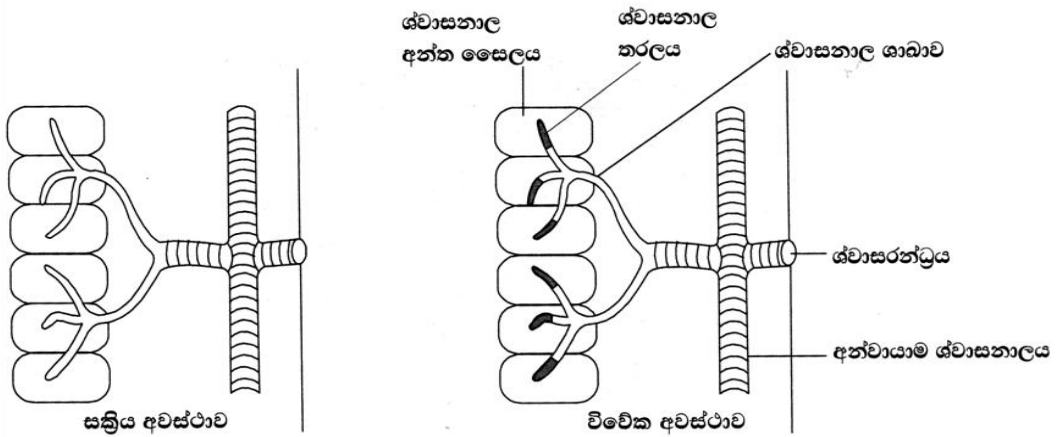
සත්ත්ව රාජධානිය තුළ දැකිය හැකි ශ්වසන ව්‍යුහ

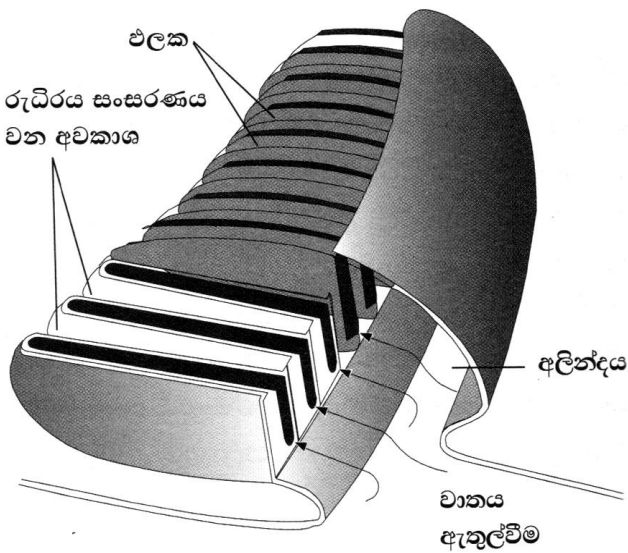
වායු හුවමාරුව සඳහා අනුවර්තනය වූ දේහාවරණය - ගැඩවිලා

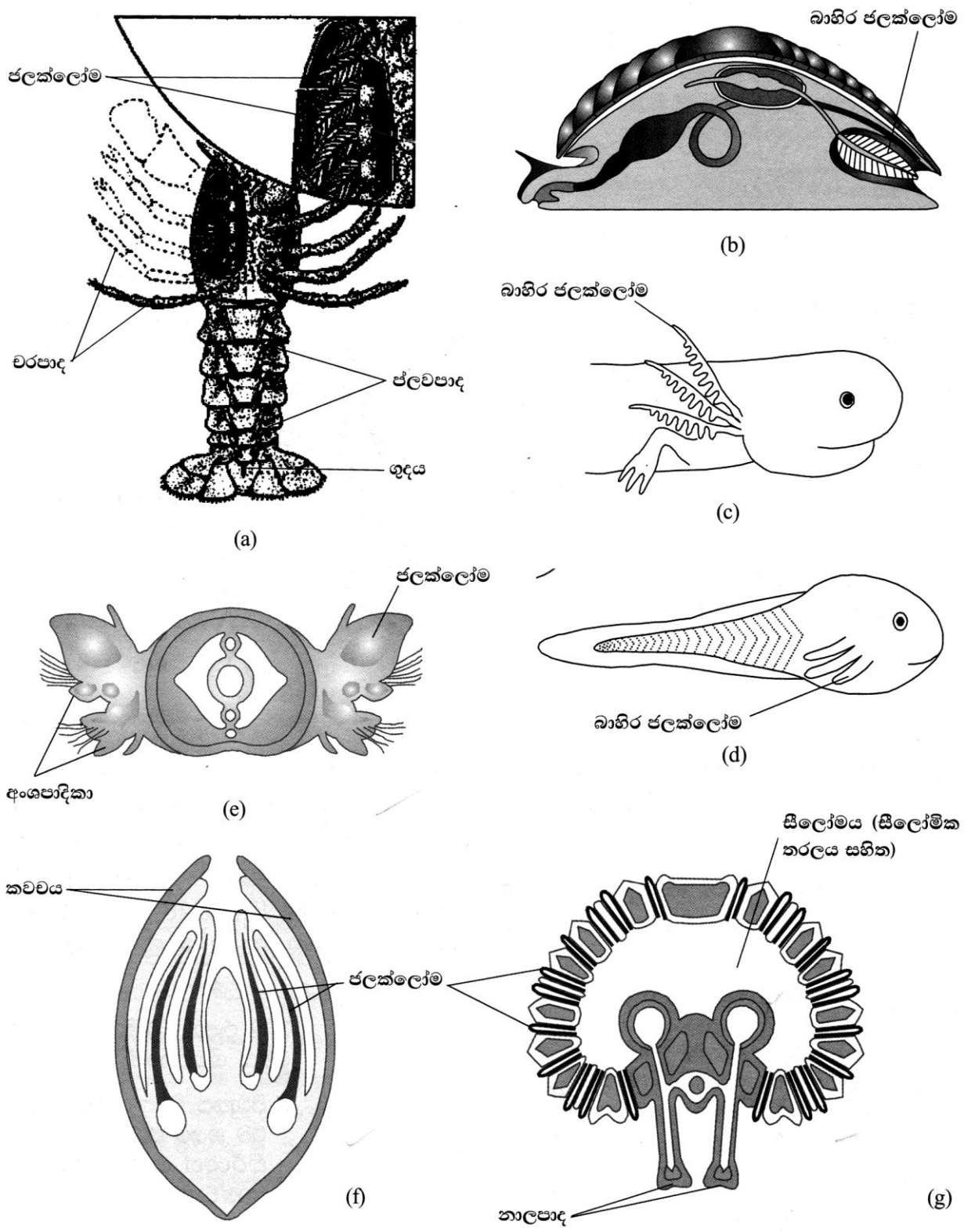
කෘමියකුගේ (Flea) ශ්වාසනාල පද්ධතිය

කෘමියෙකුගේ ශ්වාසනාල පද්ධතිය මගින් පටක සෛල සමඟ වායු හුවමාරුව

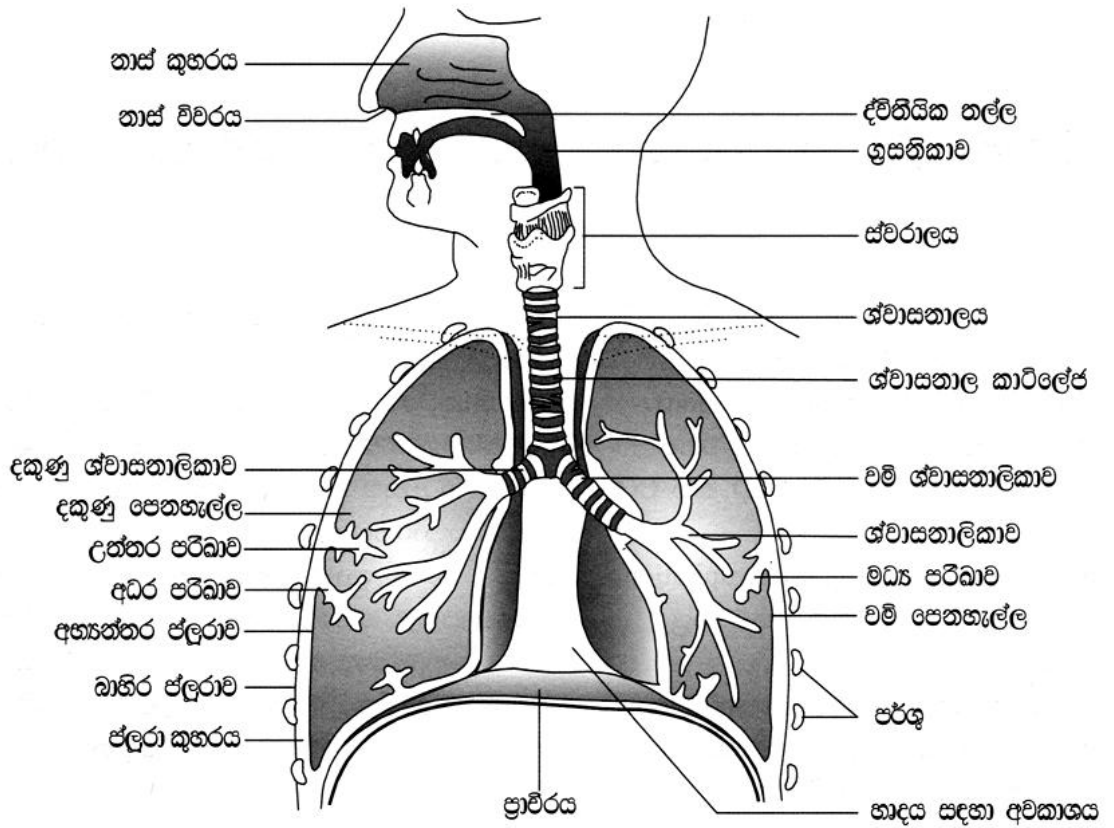
මකුළුවන්ගේ පත් පෙනහැලි

වායු හුවමාරුව සඳහා විවිධ සතුන්ගේ ජලක්ලෝම පිහිටීම a. ඉස්සා b. මොලස්කාවන් c. සැලමන්දරා d. ඉස්ගෙඩි කීටයා e. පත්තෘ පත්තුවාගේ දේහය හරස්කඩ f. රැලිබෙල්ලාගේ හරස්කඩ g. තරමසාගේ බාහුවක හරස්කඩ

මානව ශ්වසන පද්ධතිය

මානව ශ්වසන පද්ධතිය

මානව ශ්වසන පද්ධතිය

1. මානව ශ්වසන පද්ධතියේ දළ ව්‍යුහය පැහැදිලි කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. වීම් පෙහහැල්ල දකුණු පෙහහැල්ලට වඩා කුඩා වීමට හේතුව කුමක් ද?

.....

3. කට හඬ හිපදවෙන්නේ කෙසේ ද?

.....

.....

4. ගර්භ තුළ වූ පහත සංඝටක වල කෘත්‍ය නම් කරන්න.

a. සුදු රුධිරාණු -

b. සර්ලැක්ටේට් -

5. පෙහහැලි වාතනය වීමේ යාන්ත්‍රණය පැහැදිලි කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....

6. (a) බාහිර ශ්වසනය යනු කුමක් ද?

.....
.....

(b) අන්තර්ගත ශ්වසනය යනු කුමක් ද?

.....
.....

7. රුධිරය හා ග්‍රහණීය වාතය අතරින්, රුධිරය හා පටක අතරින් වායු හුවමාරු ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

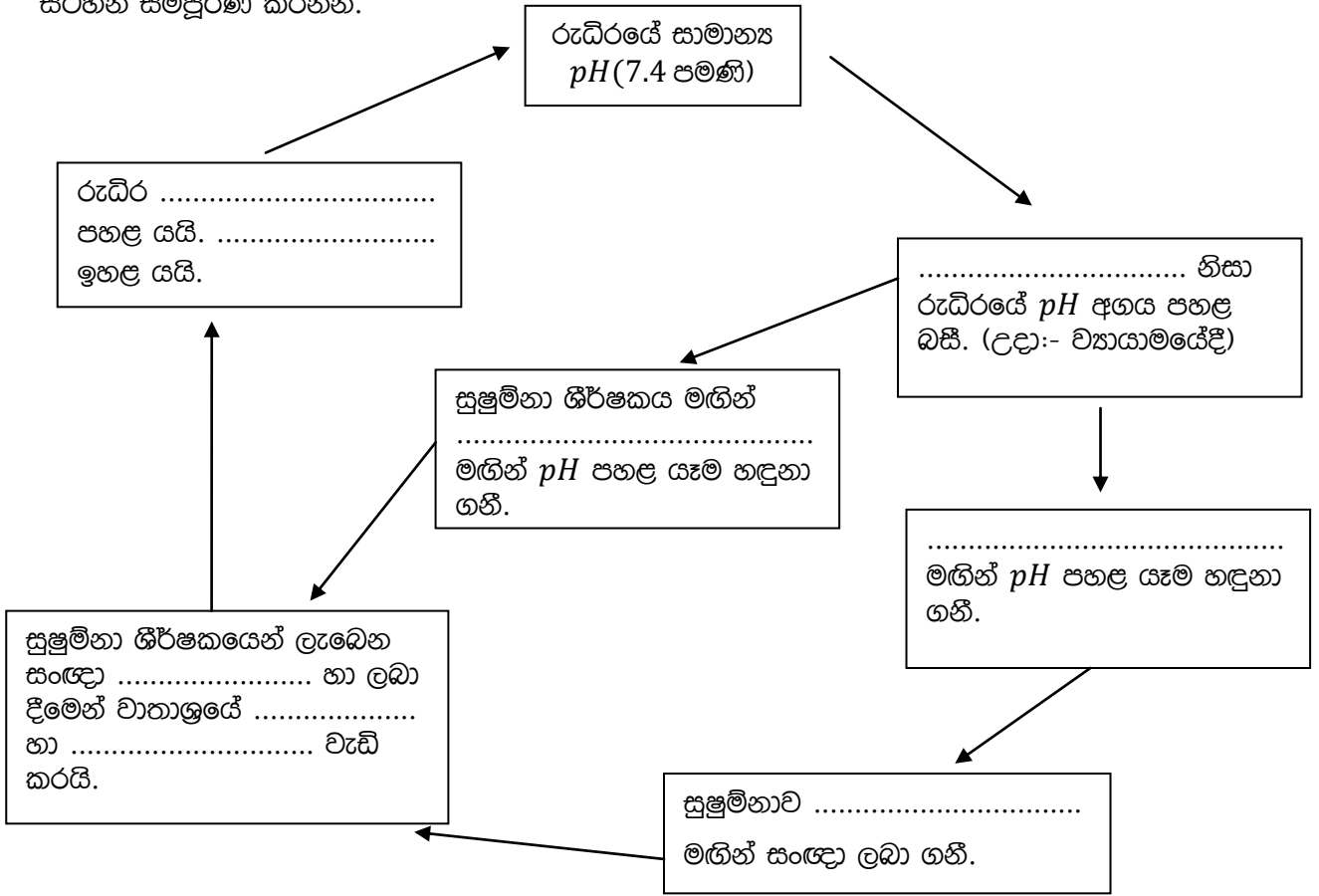
8. ශ්වසනය යාමනය කිරීමට දායක වන ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථාන යුගල පිහිටා ඇත්තේ කොතැන්හි ද?

.....

9. මිනිසාගේ හුස්ම ගැනීම සමස්ථිතික ලෙස පාලනය වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. පහත සටහන ශ්වසනයේ සමස්ථික යාමනය හා සම්බන්ධය උචිත පද භාවිතා කරමින් පහත සටහන සම්පූර්ණ කරන්න.

ශ්වසන පද්ධතිය ආශ්‍රිත ආබාධ

1. සිගරට් දුමෙහි ආශ්වාස වන සංයෝග ද්‍රව්‍ය අතරින් හිකොටින් යනු ඇබ්බැහිකාරක රසායනිකයකි. එමගින් ඇති වන බලපෑම් 2 ක් නම් කරන්න.

.....

2. සිගරට් දුම බ්‍රොන්කයිටිස් ඇති කිරීමට දායක වන්නේ කෙසේද?

.....

3. සිගරට් දුමෙහි අඩංගු වන හයිඩ්‍රජන් සයනයිඩ් මගින් ශ්වසන පද්ධතියට ඇති වන බලපෑම කවරේ ද?

.....

.....
.....

4. කාබන් මොනොක්සයිඩ්, O_2 පරිවහන කාර්යක්ෂමතාව අඩු කරයි. මෙම කියමන පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....

5. සිගරට් දුම පිළිකා ඇති වීම සඳහා හේතු වන්නේ කෙසේද?

.....
.....
.....
.....

6. සිලිකෝසිස් ඇති වීමට වැඩි අවදානමක් සහිත කර්මාන්ත නම් කරන්න.

.....
.....
.....
.....

7. ඇස්බැස්ටෝස් එක් රැස්වීම මගින් පෙනහැලි පටක සීඝ්‍රයෙන් හායනය වීම පහදන්න.

.....
.....
.....
.....

8. a) ක්ෂය රෝග කාරක බැක්ටීරියාව නම් කරන්න.

.....

b) සුලබතම ක්ෂයරෝග ආකාරය නම් කරන්න.

.....

c) ක්ෂය රෝගයේ රෝග ලක්ෂණ සඳහන් කරන්න.

.....
.....

ශ්වසන චක්‍රය, පෙනහැලි පරිමා හා ධාරිතා

1. ශ්වසන චක්‍රයක් යනු කුමක් ද?

.....

2. පහත පද පහදන්න.

a. උදුම් පරිමාව (TV)-

.....
.....
.....

b. අතිරේක ආශ්වාස පරිමාව (IRV) -

.....

c. අතිරේක ප්‍රාශ්වාස පරිමාව (ERV) -

.....

d. ශේෂ පරිමාව (RV) -

.....
.....

e. ආශ්වාස ධාරිතාව (IC) -

.....

f. කෘත්‍යමත් ශේෂ ධාරිතාව (FRC) -

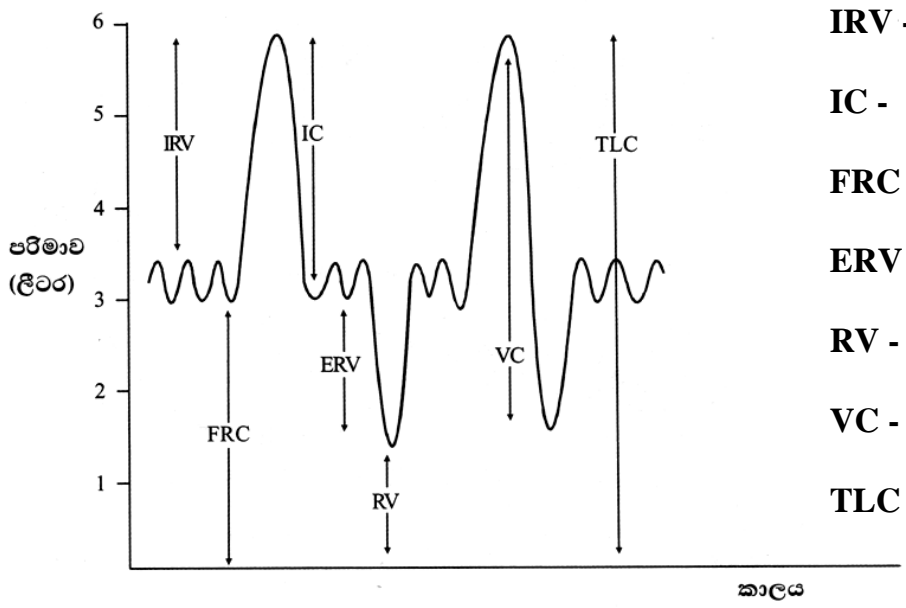
.....

g. ජීව ධාරිතාව (VC) -

.....
.....

h. මුළු පෙනහළු ධාරිතාව (TLC) -

.....
.....

- IRV** - අතිරේක ආශ්වාස පරිමාව
- IC** - ආශ්වාස ධාරිතාව
- FRC** - ක්‍රියාකාරී ශේෂ පරිමාව
- ERV** - අතිරේක ප්‍රශ්වාස පරිමාව
- RV** - ශේෂ පරිමාව
- VC** - ජීව ධාරිතාව
- TLC** - සම්පූර්ණ පෙනහැලි ධාරිතාව

පෙනහැලි පරිමා සහ ධාරිතාවයන්